C/2024/578

4.1.2024.

Komisijas lēmuma kopsavilkums

(2022. gada 21. februāris)

attiecībā uz Padomes Regulas (EK) Nr. 139/2004 21. panta 4. punktu

(Lieta M.10494 — *VIG/AEGON CEE* (21. panta procedūra))

(Autentisks ir tikai teksts angļu valodā)

(C/2024/578)

Komisija 2022. gada 21. februārī pieņēma lēmumu saskaņā ar Padomes 2004. gada 20. janvāra Regulu (EK) Nr. 139/2004 par kontroli pār uzņēmumu koncentrāciju [1] *un jo īpaši ar minētās regulas 21. panta 4. punktu. Pilns lēmuma nekonfidenciālās versijas teksts lietas autentiskajā valodā ir pieejams Konkurences ģenerāldirektorāta tīmekļa vietnē http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/index.cfm?clear=1&policy_area_id=2*

I. **PUSES UN DARĪJUMS**

(1) *Vienna Insurance Group AG Wiener Versicherung Gruppe* (turpmāk tekstā — "VIG") ir *Vienna Insurance Group* (starptautiska apdrošināšanas grupa, kuras galvenā mītne atrodas Austrijā) pārvaldītājsabiedrība. Tā veic uzņēmējdarbību ar meitasuzņēmumu un filiāļu starpniecību 30 valstīs, galvenokārt Centrāleiropas un Austrumeiropas reģionā (tostarp Ungārijā ar vietējo meitasuzņēmumu starpniecību). Tā piedāvā dzīvības un nedzīvības apdrošināšanas pakalpojumus.

(2) *AEGON N.V.* (turpmāk tekstā — "AEGON") ir apdrošināšanas grupa, kuras galvenā mītne atrodas Nīderlandē. Tās Ungārijas, Polijas, Rumānijas un Turcijas uzņēmumi ("AEGON CEE") darbojas tādās jomās kā dzīvības un nedzīvības apdrošināšana, pensiju fondu uzņēmējdarbība, aktīvu pārvaldības pakalpojumi un saistītie papildpakalpojumi. *AEGON* Ungārijas meitasuzņēmumi, kas ietilpst *AEGON CEE*, tiek saukti par "AEGON Hungary".

(3) *VIG* plāno iegūt pilnīgu kontroli pār *AEGON CEE* ("darījums"). *VIG* un *AEGON* 2020. gada 29. novembrī parakstīja pārdošanas un pirkšanas līgumu ("PPL").

(4) Iegāde ir Savienības mēroga koncentrācija Apvienošanās regulas nozīmē. *VIG* par plānoto iegādi paziņoja Komisijai 2021. gada 15. jūlijā. Pēc darījuma izskatīšanas Komisija 2021. gada 12. augustā bez nosacījumiem to apstiprināja.

II. **KOPSAVILKUMS**

A. **Apvienošanās regulas 21. pants**

(5) Apvienošanās regulas 21. pants piešķir Komisijai ekskluzīvu kompetenci pārbaudīt Savienības mēroga koncentrācijas un paredz, ka dalībvalstis šādām koncentrācijām nedrīkst piemērot savas valsts konkurences tiesību aktus. Lai gan dalībvalstis var pieņemt atbilstošus pasākumus, lai aizsargātu likumīgās intereses, šādiem pasākumiem ir jābūt nepieciešamiem un samērīgiem, kā arī saderīgiem ar vispārējiem principiem un citiem ES tiesību aktu noteikumiem.

(6) Valsts drošība, masu informācijas līdzekļu plurālisms un uzraudzības noteikumi ir intereses, kas atzītas par likumīgām saskaņā ar Apvienošanās regulas 21. panta 4. punktu ("atzītas intereses"). Pasākumus, kuru mērķis ir aizsargāt šīs atzītās intereses un ar kuriem var aizliegt Savienības mēroga koncentrāciju, piemērot tai nosacījumus vai to ierobežot, var pieņemt un tie var stāties spēkā, iepriekš nepaziņojot Komisijai un nesaņemot tās apstiprinājumu, ar nosacījumu, ka to patiesais mērķis ir aizsargāt atzītas intereses un ka tie nepārprotami atbilst proporcionalitātes un nediskriminācijas principiem.

[1] OV L 24, 29.1.2004., 1.–22. lpp.

(7) Par valsts pasākumiem, kuru mērķis ir aizsargāt citas intereses, kas nav iepriekš minētās "atzītās intereses", ir jāpaziņo Komisijai pirms pasākumu stāšanās spēkā, lai Komisija varētu veikt kontroli pirms to stāšanās spēkā ("paziņošanas un nogaidīšanas pienākumi").

(8) Saskaņā ar Komisijas iedibināto praksi, lai nodrošinātu Apvienošanās regulas 21. panta *effet utile*, to lasot saistībā ar Līguma par Eiropas Savienību ("LES") 4. panta 3. punktu, kas uzliek ES un dalībvalstīm lojālas sadarbības pienākumu, paziņošanas un nogaidīšanas pienākumi attiecas arī uz valsts pasākumiem, kuru mērķis ir aizsargāt atzītas intereses, ja ir pamatotas šaubas par to, vai šo pasākumu mērķis patiešām ir aizsargāt "atzītas intereses" un/vai tie atbilst proporcionalitātes un nediskriminācijas principiem ([2]).

B. **Ungārijas pieņemtais veto lēmums**

(9) Ungārijas valdība 2020. gada 28. novembrī pieņēma dekrētu, ar ko koronavīrusa pandēmijas kontekstā izsludinātā ārkārtas stāvokļa ietvaros paplašina Ungārijas ārvalstu tiešo ieguldījumu (ĀTI) tiesību aktu piemērošanas jomu. Šis paplašinājums nozīmē, ka uz Ungārijas uzņēmumu, kas darbojas apdrošināšanas nozarē, iegādi, kuru veic uzņēmums no jebkuras citas ES dalībvalsts, izņemot Ungāriju, attiecas Ungārijas ĀTI tiesību akti, līdz ar to Ungārijas valdībai ir jāveic pārbaude par šo darījumu un galu galā valdība var pret šo darījumu iebilst.

(10) Pamatojoties uz šiem grozītajiem ĀTI tiesību aktiem, *VIG* paziņoja Ungārijas Iekšlietu ministrijai par *AEGON Hungary* iegādi. Ungārijas iekšlietu ministrs 2021. gada 6. aprīlī pieņēma lēmumu, ar ko aizliedza *VIG* ierosināto *AEGON Hungary* iegādi ("veto lēmums"), nesniedzot nekādu citu pamatojumu kā vien to, ka darījums pārkāpj Ungārijas valsts drošības intereses.

(11) 2021. gada 5. maijā *VIG* iesniedza Budapeštas apgabaltiesā apelācijas sūdzību par šo veto lēmumu. Pēc tam *AEGON* tika atļauts piedalīties tiesvedībā kā ieinteresētajai pusei. 2021. gada 31. augustā Budapeštas apgabaltiesa noraidīja *VIG* apelācijas sūdzību. 2021. gada 19. oktobrī *VIG* un *AEGON* iesniedza apelācijas sūdzību par Budapeštas apgabaltiesas spriedumu Ungārijas Augstākajā tiesā. Tiesvedība Ungārijas Augstākajā tiesā turpinās.

C. **Komisijas izmeklēšana**

(12) Komisija 2021. gada 29. oktobrī sāka izmeklēšanu par veto lēmuma saderību ar Apvienošanās regulas 21. pantu.

(13) Komisija 2022. gada 20. janvārī informēja Ungāriju par sākotnējo secinājumu, ka veto lēmums nav saderīgs ar Apvienošanās regulas 21. pantu, un lūdza Ungāriju sniegt apsvērumus par šo provizorisko secinājumu.

(14) Ungārija 2022. gada 10. februārī atbildēja uz Komisijas sākotnējo secinājumu. Komisija izskatīja Ungārijas argumentus un ņēma tos vērā, sagatavojot lēmumā atspoguļotos secinājumus.

([2]) Skatīt Komisijas līdzšinējo praksi Komisijas 2006. gada 20. decembra lēmumā lietā M.4197, *E.ON/Endesa*, 27. punkts; Komisijas 2006. gada 26. septembra lēmums lietā M.4197, *E.ON/Endesa*, 24. punkts; un Komisijas 1999. gada 20. jūlija lēmums lietā M.1616 *BSCH/Champalimaud* (pagaidu pasākumi), 65.–67. punkts. Tiesa uzskatīja, ka Komisijas lēmumā, kas pieņemts saskaņā ar šo pieeju, nav acīmredzamu kļūdu spriedumā — 2008. gada 6. marta spriedums lietā C-196/07 Komisija/Spānija, C-196/07, EU:C:2008:146, 35.–36. punkts.

D. **Komisijas vērtējums**

(15) Komisija konstatēja, ka:

(a) Ungārija nav pierādījusi, kāpēc jaunā investora *AEGON Hungary*, t. i., Austrijas apdrošināšanas sabiedrības *VIG*, profils radītu lielāku risku valsts drošībai salīdzinājumā ar pašreizējo *AEGON Hungary* īpašnieku, t. i., Nīderlandes apdrošināšanas sabiedrību *AEGON*;

(b) Komisija regulāri novērtē Savienības mēroga koncentrācijas apdrošināšanas nozarē, attiecībā uz kurām dalībvalstis nepauž bažas par sabiedrības drošību; kā arī

(c) Ungārija nav sniegusi Komisijai (vai *VIG*, vai *AEGON*) būtisku pamatojumu, kas attaisnotu veto lēmuma pieņemšanu, izņemot apgalvojumu, ka darījums apdraudētu valsts drošību Ungārijā.

(16) Tāpēc Komisija secināja, ka pastāv pamatotas šaubas par to, vai veto lēmums patiešām ir vērsts uz likumīgu interešu (valsts drošības) aizsardzību un ir saderīgs ar ES tiesību aktu vispārējiem principiem un noteikumiem. Līdz ar to veto lēmums bija jāpaziņo Komisijai (un jāapstiprina tai) pirms tā īstenošanas, tādējādi ir noticis paziņošanas un nogaidīšanas pienākumu pārkāpums.

(17) Turklāt Komisija pārbaudīja veto lēmuma atbilstību ES tiesību aktu vispārējiem principiem un citiem noteikumiem un jo īpaši brīvībai veikt uzņēmējdarbību saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību ("LESD") 49. pantu.

(18) Veto lēmums ierobežo *VIG* brīvību veikt uzņēmējdarbību. Ungārija nav pietiekami pierādījusi, ka veto lēmums tika pieņemts, lai aizsargātu no reāliem un pietiekami nopietniem draudiem valsts drošībai, kas tādējādi šo ierobežojumu varētu attaisnot kā atkāpi no brīvības veikt uzņēmējdarbību. Turklāt Ungārija nav pierādījusi, ka veto lēmums ir piemērots un samērīgs ar tā mērķi aizsargāt valsts drošību.

(19) Līdz ar to veto lēmums nav saderīgs ar brīvību veikt uzņēmējdarbību. Tāpēc veto lēmums nav saderīgs ar vispārējiem principiem un citiem ES tiesību aktu noteikumiem un tādējādi pārkāpj Apvienošanās regulas 21. panta 4. punktu.

III. **SECINĀJUMS**

(20) Iepriekš minēto iemeslu dēļ lēmumā secināts, ka Ungārija ir pārkāpusi Regulas (EK) Nr. 139/2004 21. pantu, bez iepriekšējas paziņošanas Komisijai un bez Komisijas apstiprinājuma pieņemot Ungārijas iekšlietu ministra 2021. gada 6. aprīļa lēmumu, ar kuru *VIG* tika aizliegta *AEGON Hungary* iegāde un kurš nav saderīgs ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 49. pantu, un tādējādi nepamatoti iejaucoties Komisijas ekskluzīvajā kompetencē lemt par Savienības mēroga koncentrāciju.

(21) Tāpēc lēmumā Ungārijai ir uzdots līdz 2022. gada 18. martam atsaukt veto lēmumu.